

۲۷/۰۳/۲۰۱۶

محمد علی سمع

روابط غرب و روسیه در گرو تفاهمنامه منسک

برقراری و برگشت دوباره روابط میان روسیه و غرب به حالات ما قبل کشمکش ها بر سر اوکراین یکی از مهم ترین مباحث جهت نظم جهانی آرام و دارای ثبات میباشد. با وجود آنکه تحریم های اقتصادی میان روسیه و غرب وضعیت را معلق نموده است، اما باز هم روند نورمال سازی و دوباره شکل دهی روابط سیاسی در مسیر نهایت بی برگشت قرار ندارد تنها توجه درست تر را باید طرف ها به خرج دهد. برای بیشتر روشن شدن موضوع، باید مد نظر بگیریم که روابط سیاسی در حد اعلا دیپلماتیک و سیاسی، همیشه چشم گیر بوده، مخصوصاً پس از آنکه مناقشه های منطقی میان طرف ها معلق، مجمل و حتی غیر قابل اداره شده است. تمامی طرف ها کوشش دارند تا از بیشتر وخیم شدن اوضاع و سرایت آن در سراسر جهان جلوگیری نمایند. یعنی همه طرف ها کوشش بر ابتکار برای برقراری دوباره روابط و برگشت به اروپای صلحگرا و همکار را دارند. مقاله فعلی ما چشم اندازی بر برابند های اقدامات اخیر طرف های درگیر در بحران سیاسی اوکراین میباشد که باعث به پایان رسانیدن و عملی شدن "تفاهمنامه صلح منسک" و اختتام مرحله نا آرامی ها در منطقه میباشد.

محدودیت ها و تحریم های غرب بالای روسیه از سال 2014 بدینسو وضع شده است، آن هم از برای فعال بودن نقش روسیه در بحران های اوکراین و الحاق دوباره شبه جزیره کریمیه به فدراتیف روسیه. یکی از برنامه های محوری غرب و روسیه جهت از سر گیری روابط و همکاری های به تعلیق در آمده، همان تفاهمنامه چهارجانبه صلح منسک میباشد. این تفاهمنامه در سال 2015 میان رهبران کشور های اوکراین، روسیه، فرانسه و جرمنی در شهر منسک پایتخت کشور بیلاروسیه (روسیه سفید) بحث و به امضا رسیده است. پیاده نمودن این تفاهمنامه در عمل، طرف های درگیر را به همدیگر نزدیک ساخته حتی زمینه حل معضلات همچو جنگ با تروریسم در افغانستان و مبارزه بر علیه دولت اسلامی در سوریه، برپائی صلح میان عربستان سعودی و یمن و پایان بخشی به بحران مهاجرین در اروپا نیز شده میتواند. از همین روست که طرف های تفاهمنامه و کشور های بزرگ دنیا، بر تطبیق تفاهمنامه منسک پا می فشارند تا باشد که نقطه برگشت را بدست آورند.

قدرت های بزرگ جهانی و منطقی پی برده اند که هیچ یک از ایشان نمی تواند به حل مسایل جهانی بپردازد الی اینکه با همدیگر همکار و همگام باشند.

د پانو شمیره: له 1 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de

پاڼه: دلیکنی د لیکنیزې ښې پازوالې د لیکوال په غاړه ده، هبله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولئ

تفاهمنامه منسک شامل "آتش بس بدون قید و شرط، خروج اسلحه سنگین از ساحه، خروج نیرو های نظامی از مناطق کشمکش بار اوکراین، استعاده کنترل کیف بر مرز های ملی اوکراین و خود مختار سازی مناطق همچو دونتسک و لوهانسک" میباشد.

بر اساس تفاهمنامه منسک، اخیراً گفتمان جدید توسط جان نیف سفیر ایالات متحده آمریکا در مسکو آغاز گردیده است. سفیر آمریکا در مسکو گفته است "تحریم های وضع شده توسط غرب بر مسکو بعد از تطبیق تفاهمنامه منسک توسط روسیه، برداشته خواهد شد." او همچنان بر پشتی بانی اتحادیه اروپا از گفته هایش اشاره نموده می فرماید که ایالات متحده، جرمنی، فرانسه و سایر کشور های عضو اتحادیه اروپا خواهان تطبیق تفاهمنامه منسک میباشد.

بعد از اعلامیه سفیر ایالات متحده در مسکو، آنگلا مرکل صدراعظم جرمنی همچنان اعلام نمود که اگر تفاهمنامه منسک به شکل درست تطبیق نشود پس تحریم ها بر مسکو باقی خواهند ماند.

در همین حال، ولادیمیر پوتین رئیس جمهور فدراتیف روسیه ادعا دارد که مفرزه های نظامی روسی در مناطق دونتسک و لوهانسک وجود نداشته و ندارد. او در جریان کنفرانس مطبوعاتی سالانه خود اظهار داشت که بجز تعدادی محدودی از نمایندگان نظامی روسیه که مربوط حکومت او میباشد، گروه دیگری در منطقه وجود نداشته و ایشان نیز مربوط قطعات رسمی نظامی نبودند، اما گروه های که با یونیفورم های نظامی بدون فورم و نشان در الحاق شبه جزیره کریمیه به روسیه فعالیت می نمودند، مربوط به قطعات روسیه بوده اند.

نظر به فرموده سفیر ایالات متحده، اوکراین همچنان نقش مهمی را در این مورد دارا میباشد. نقش اوکراین از آنجا مرکزی و مهم میباشد که حکومت اوکراین باید جهت تعدیل و اصلاح قانون اساسی و درج ماده های تفاهمنامه منسک اقدام نماید. اگر چه اوکراین تا جای هم به تعدیل و اصلاح قانون اساسی اش پرداخته است، اما بنظر میرسد که در حصه و آگزاری خودمختاری به مناطق دونتسک و لوهانسک اقدامات قابل ملاحظه صورت نگرفته است.

بر بنیادی نظریه سازمان امنیت و همکاری اروپا "کیف باید بداند که بدیلی بر تفاهمنامه منسک وجود ندارد." این سازمان ادعا دارد که کیف تعهدات خود را انجام نداده است مخصوصاً در عرصه سیاسی که ذیلاً به آن پرداخته میشود:

- اول اینکه کیف باید مذاکرات خود

را با نماینده های دونتسک و لوهانسک آغاز می نمود و روی مسئله و نحوه برگزاری انتخابات در ماه اپریل مطابق به قوانین نافذ آنکشور و تحت نظارت سازمان امنیت و همکاری اروپا به توافق می رسیدند. دوم اینکه بر اساس تعهدات، کیف باید قانون وضعیت خاص را به تصویب رسانده وضاحت در مورد اراضی مربوط به مناطق ذکر شده در تفاهمنامه را درج مینمود. با وجود تعهدات و وعده ها، قانون وضعیت خاص به شکل درست تصویب نشده بل ایشان قانونی را به تصویب رسانیده اند که بر دونتسک و لوهانسک و تفاهمنامه صدق نمی کند.

- همچنان در قانون جدید که توسط

پارلمان اوکراین به تصویب رسیده است، انتخابات مقدم تر و عفو عمومی در قدم دوم مد نظر گرفته شده است که باز هم مغایر تفاهمنامه منسک میباشد. بر بنیاد تفاهمنامه منسک عفو عمومی باید قبل از انتخابات درج، تصویب و تطبیق شود و بعداً وارد مرحله انتخابات میتواند شوند. موضوع دیگر اینکه اوکراین انتخابات را باید بر اساس معیار های سازمان امنیت و همکاری اروپا برگزار نماید، این یگانه راه جهت جلوگیری از ایجاد مشکل، هراس و اذیت در روند میباشد که قوانین جدید اوکراین در تقابل با تمامی نورم ها و انتظار های تعیین شده قرار دارد.

اما از سوی دیگر لیونید کلاشنیکوف عضو پارلمان روسیه و کمیسیون روابط بین المللی میگوید "اتحادیه اروپا تحریم های وضع شده بر روسیه را قبل از آمریکا خواهند برداشت!" او همچنان یاد آوری نموده است که اتحادیه اروپا تحت فشار های ایالات متحده قرار دارد.

در خلال این همه، امانول مکرون وزیر امور اقتصاد، صنعت و دیجیتال فرانسه، تصدیق می نماید که فرانسه از برداشتن تحریم ها علیه روسیه در تابستان سال 2016 پشتی بانی می نماید.

کلاشنیکوف همچنان خاطر نشان می نماید که عامل اصلی برداشتن تحریم ها توسط ملت های اروپائی وابستگی متقابل و چشمگیر میان روسیه و اتحادیه اروپا میباشد. روسیه و اروپا ضرورت مبرم به همدیگر دارند،

کارمندان و همقطاران بلند پایه در حکومت های اروپائی مخالف دوام تحریم ها میباشند و حتی اقدامات قابل توجه نیز در زمینه صورت گرفته است که باعث از بین رفتن آنها نیز شده میتواند. آقای کلاشنیکوف در حالی این اظهارات را بیان داشته است که در سال 2015، سران کشور های اروپائی و ایالات متحده به تمدید و تجدید تحریم ها بر روسیه اتخاذ تصمیم نموده اند.

نظر به اظهارات رئیس پارلمان روسیه (دوما و یا هم ولسی جرگه)، تحریم ها نه تنها روسیه را از لحاظ اقتصادی دچار ورشکستگی نموده بلکه اوضاع و روند اقتصادی کشور های اتحادیه اروپا را نیز ضعیف تر ساخته است که این همه از وابستگی های متقابل اقتصادی روسیه-اروپا بر می خیزد.

قابل ذکر است که هورست سیهوفر رهبر اتحادیه سوسیال مسیحی (SCU) ایالات بایرن و شخص شماره یک حکومتی آن ایالت در جریان آمادگی دیدارش در ماه فبروری از مسکو و ملاقات با رئیس جمهور روسیه جهت ایجاد همکاری ها و برنامه های اقتصادی با مسکو، بیان نمود که او روابط خوب با مسکو را دقبال میکند و مخالف و منتقد تحریم های وضع شده از سوی جرمنی بر مسکو میباشد. سیهوفر در ماه نومبر 2015 در کانگرس اتحادیه سوسیال مسیحی در شهر مونیخ همچنان میگوید "ما باید بپذیریم که بدون روسیه بسیاری از مشکلات و چالش ها را حل نمی توانیم. تحریم ها ضربات مهلکی را بر اقتصاد ایالت بایرن و ملی ما وارد نموده است". گفته های آقای سیهوفر از آنجا مهم تلقی میشود که اتحاد سوسیال مسیحی ایالت بایرن به رهبری او، حزب خواهر اتحاد دیموکرات مسیحی مرکل (CDU) بوده و همپیمان اصلی آن میباشد. (تحركات آقای سیهوفر مباحث بسیاری را در ارتباط به سیاست داخلی آلمان ایجاد نموده است که خارج بحث مقاله فعلی ما نمی میباشد و بدان نمی پردازیم.)

خاطر نشان باید نمائیم که در قسمت برداشتن تحریم های وضع شده بر روسیه و عملی شدن و تطبیق تفاهمنامه منسک، اوکراین نقش مرکزی تری را نسبت به روسیه دارا میباشد. اما از آنجاییکه رخدادهای عینی و قرینه های سیاسی میرسانند، اقدامات عملی حکومت اوکراین تا متن تفاهمنامه منسک همچو زمین و آسمان متفاوت میباشد. یعنی اگر اوکراین به تطبیق و عملی نمودن تفاهمنامه منسک به شکل واقعی و عینی نپردازد پس بدیلی برای تطبیق آن وجود ندارد. نقش روسیه بعد از اوکراین مطرح میباشد پس روسیه باید بنشیند و بنگردد تا اوکراین از خود اخلاص و دلگرمی نشان دهد و راه را برای باز سازی باور های از دست رفته میان غرب و روسیه باز نماید در غیر آن بحران ها و کشمکش ها به شکل خودکار تمدید و فریب تر خواهند شد.

بنابراین برای غربی ها بهتر است که فشار ها را بیشتر بر اوکراین وارد نمایند تا بر روسیه، زیرا هم بحران و هم راه حل های آن در داخل اوکراین و رهبران حکومتی آنکشور نهفته است. این شاید یگانه و معقول ترین منظر برای هموار سازی مشکلات برخاسته از بحران های اوکراین میان غرب و روسیه باشد. از سوی دیگر، حکومت و سران سیاسی روسیه از جهت تحریم های غربی چندان سراسیمه نیستند، ایشان تلاطم امواج تحریم های اقتصادی را در سال های 2014 و 2015 پشت سر گذاشته اند و فروپاشی احتمالی سیاسی حکومت روسیه تقریباً در حالت فرو نیاشی مطلق قرار دارد. بر عکس، فضای جیوپولیتیک نشان میدهد که روسیه ضعیف و سراسیمگی های اقتصادی و سیاسی را در غرب بیشتر از روسیه حس میکند و همین موضوع باعث شده تا روسیه بر اسقرار فکری و موضعگیری ثابت خود باقی مانده از دیپلوماسی "صبر کن و تماشا" کار گیرد که غرب چطور در برابر امواج بحران های گوناگون اقتصادی، همگون نی اندیشی های سیاسی و مهاجرین شنا نموده سالم بدر می آید.

نویسنده: محمد علی سمیع

محصل دوکتورا در پوهنتون کورونوس بوداپست – دبیرانتمنت اقتصاد جهانی و مسوول و گرداننده بورد افغانستان در سازمان تحقیقاتی سیاست امیتی و دفاعی در هنگری

Author: Mohammad Ali Samay

PhD student in Corvinus University of Budapest - Dept. of World Economy & Director of the Afghanistan Research Group in Center for Security and Defense Studies (CSDS) in Hungary

د پانوی شمیره: له 3 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلپکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیولو مخکي په خیر و لولی

لینک ها و مواد استفاده شده:

<http://www.themoscowtimes.com/news/article/sanctions-against-russia-to-stay-until-minsk-agreement-implemented-in-full---merkel/557957.html>

<https://www.rt.com/politics/330029-europe-will-drop-anti-russian/>

<https://www.rt.com/op-edge/330275-ukraine-minsk-agreement-conflict/>

<http://www.themoscowtimes.com/business/article/russia-sanctions-can-be-lifted-if-minsk-implemented---us-ambassador/557501.html>

<https://www.rt.com/news/330837-bavaria-seehofer-russia-putin/>

پایان

د پانوی شمیره: له 4 تر 4

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینگه کړئ maqalat@afghan-german.de یادونه: دلیکنی د لیکنیزې بنی پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په څیر و لولئ